

مقالات

مهارت‌های زندگی

www.kelidemodir.com

نویسنده: زینب ممتازی، لیلا جوانمرد

آماده سازی: سایت کلیدمدیر

منبع:

سایت کلیدمدیر

کلیدمدیر، ارائه راهکارهای نوین برای مدیران

عنوان : **مهارت های زندگی**

بررسی مقالات مرتبط با مهارت های زندگی برای دانش آموزان

Teaching Students to Learn and to Work Well with 21st Century Skills(Dr.
Charles Kivunja. PhD)

Soft skills for today's jobs (barton J. Hirsch)

مقدمه

دانش آموزان نیروی کار کشور و بزرگترین سرمایه‌ی هر جامعه‌ای به حساب می‌آیند. لزوم توجه به دانش آموزان سبب شده در بیشتر کشورهای دنیا آموزش‌هایی فراتر از روتین و ساختارهای تدوین شده توسط دولت مدنظر قرار گیرد. منطق آموزش این مهارت‌ها برای دانش آموزان نوعی آینده‌نگری و تفکر استراتژیک است. محیط کار پویای امروزه نیروی کار ماهر با وظایف متنوع را طلب می‌کند تا سازمان‌ها و شرکت‌ها بتوانند خود را به سرعت با تغییرات محیط وفق داده و مزیت رقابتی کسب کنند.

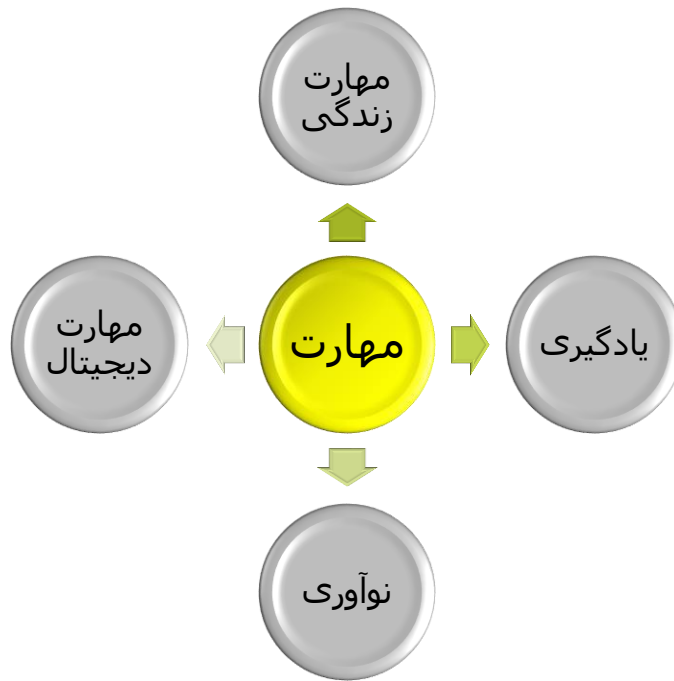
به طور کلی فلسفه‌ی مهارت‌های نرم (soft skills) این است که کارمندان علاوه بر مهارت سخت، مهارت‌های نرم مورد نیاز را فراگیرند. دانش آموزان و خانواده‌ها و معلمان قطعات یک پازل هستند که نوجوان را برای محیط کار آینده آماده می‌کنند. اما ایرادی که وجود دارد این است که دانش آموزان عموماً می‌گویند که این تعالیمی که در مدرسه آموزش داده می‌شود، در دنیای کار مفید نیستند و ما را برای آینده آماده نمی‌کند. در کشورهای دیگر انجمن منابع انسانی به کمک مدارس آمده و با توجه به الگو و نیازهای آینده، طرح مهارت‌های لازم

برای محیط کار را تدوین می کند و مدارس با توجه به آن طرح ، به دانش آموزان آموزش میدهند.

در ادامه به تبیین مهارت های زندگی و روش های پیشنهادی برای آموزش این مهارت ها میپردازیم .

آیا می خواهید دانش آموزان برای قرن ۲۱ آماده باشند؟

برای آمادگی دانش آموزان در قرن ۲۱ باید چهار بعد از مهارت ها را آموزش دهیم و دانش آموزان را در این چهار بعد تقویت کنیم.

مهارت های سنتی که به صورت مستمر به دانش آموزان در مدارس آموزش داده می شود شامل مهارت های خواندن و نوشتن است.

آمادگی شغلی با مهارت های قرن ۲۱ تابعی از :

➤ مهارت های سنتی

➤ مهارت های یادگیری و نوآوری

➤ مهارت های زندگی

➤ مهارت های سواد دیجیتال

در قرن ۲۱، اطلاعات هدایت کننده و تکنولوژی، سوخت ماشین پیشرفت و موفقیت است اما نکته ی مهم تر از آموزش این مهارت ها تغییر تفکر دانش آموزان به سمت قبول و اجرای این مهارت ها است.

مهارت های زندگی

*انعطاف پذیری *ابتکار عمل *کارکردن به صورت مستقل *مهارت اجتماعی

*تبدیل شدن به خودآموز *رهبری *صبر *اعتماد به نفس

*روحیه کار تیمی

*حل مسئله *ارتباطات

مهارت انعطاف پذیری

با توجه به محیط کار پویای امروزی ، شرایط کار به صورت مداوم در حال تغییر است و افراد باید به سرعت خود را با آن شرایط تطبیق دهند و آمادگی پذیرش ایده های جدید را داشته باشند. امروزه شغل به معنای قدیم از بین رفته و اکثر سازمان ها به دنبال خانواده ی شغلی هستند. به این معنا که یک کارمند باید مجموعه وظایف مرتبط با واحدسازمانی خود را فرا بگیرد. ۸۰٪ مدیران معتقداند که در شرایط کنونی بازار ، نیاز به مهارت های یادگیری و انطباق پذیری نسبت به ۵ سال قبل اهمیت بیشتری پیدا کرده است. اکنون سؤال پیش رو اینجا است که چگونه مهارت انعطاف پذیری را به دانش آموزان آموزش دهیم؟

- ابتدا دانش آموزان باید پذیرش فیدبک را فراگیرند. به این معنا که فیدبک برای زیر سؤال بردن فعالیت های آنها نیست ، بلکه ابزاری برای تقویت بهره وری و یافتن بهترین و جدیدترین راه های اجرای فعالیت است.

reinforcing feedback loop

- دانش آموزان می توانند از فیدبک برای توازن استراتژی خود استفاده کنند. در حقیقت دانش آموزان از فعالیت هایی که آنها را اشتباه انجام داده اند

آگاه باشند و اشتباهات خود را تصحیح کنند تا بهره‌وری و اثربخشی

افزایش یابد. Balancing feedback loop

- موضوعاتی از قبیل اینکه فیدبک رسمی باشد یا غیر رسمی، فردی یا جمعی، مستمر یا دوره‌ای بودن را باید معلمان از قبل برنامه‌ریزی کرده باشند. فیدبک‌های منفی عموماً باید در جلسات خصوصی به دانش‌آموزان ارائه شود تا آنها احساس بی‌احترامی در بین دوستان خود را نداشته باشند. فیدبک‌های مثبت جهت انگیزش دانش‌آموزان و معرفی رفتار مدنظر ما به سایر دانش‌آموزان قابل اجرا است. بیشتر از فیدبک در ارزیابی کارهای دانش‌آموزان بهره‌گیریم تا روش‌های سنتی نمره دادن.
- البته نکته قابل توجه این است که هدف به صورت واضح و مشخص برای دانش‌آموزان از قبل تبیین شده و آنها بدانند که به دنبال چه هدفی هستند، سپس از فیدبک برای راهنمایی و هدایت آنها بهره‌گیریم.

مهارت ابتکار عمل و نوآوری

این بخش شامل مهارت هایی مانند مدیریت هدف ، فعالیت به صورت مستقل ، تقویت خودآموزی است.

✚ مدیریت بر مبنای هدف:

هدف باید SMART باشد. به این معنا که به صورت روشن و واضح برای دانش آموزان بیان شود و دانش آموزان به صورت مشهود مقصدی را که می خواهند به آن برسند را مشاهده کنند. هدف باید قابل دستیابی باشد و اهداف را باید به صورت یک مجموعه ی جامع تدوین کرده تا بهترین اهداف نمایش پیدا کنند. دانش آموزان باید نه تنها ترکیب وظایف بلکه چگونگی انجام فعالیت ها برای رسیدن به اهداف را درک کنند. و مورد آخر اینکه دانش آموزان باید بدانند که برای رسیدن به اهداف زمان مشخصی را فرصت دارند ، پس باید در همان زمان وظایف خود را انجام داده و فعالیت ها را به اتمام برسانند.(deadline)

با توجه به قانون پارکینسون : بدون زمان مقرر ، فعالیت تا همیشه ادامه داشته و به پایان نمیرسد. عموماً کار برای پر کردن زمان موجود گسترش می یابد. اگر به کارهای پیش پا افتاده و ساده وقت زیادی اختصاص دهیم، سبب پیچیدگی و سختی آن ها میشویم. هرچه زمان اختصاص داده شده کوتاه تر باشد، آن کار ساده

تر و آسان تر به انجام می‌رسد. البته در هنگام تعیین زمان برای انجام کارها باید دقت کافی را داشته باشیم. زمان مقرر باید مناسب باشد، نه آنقدر زیاد که دانش آموزان را به سمت اهمال کاری سوق دهد و آنقدر کم که دانش آموزان برای به پایان رساندن آن فعالیت استرس و اضطراب داشته باشند.

✚ فعالیت و انجام کارها به صورت مستقل

به این معنا که دانش آموزان کار و وظیفه‌ی خود را به درستی انجام دهند بدون تکیه بر کار سایر دوستان. خیلی از مردم این مهارت را با روحیه کار تیمی در تضاد میدانند در صورتی که این مهارت مکمل کار تیمی است و تاکید دارد افراد در گروه باید وظایف خود را به صورت مستقل و به درستی انجام دهند در حقیقت اشاره به اثربخشی عملیاتی دارد، سپس کارهایی که به صورت مجزا از هم انجام شده را به هم ارتباط دهیم و تناسب ایجاد کنیم (استراتژی) و سبب بروز خلاقیت شویم. در این مرحله افراد نباید منتظر باشند که به آنها گفته شود چه تغییراتی رخ داده و باید چه کاری انجام دهند، بلکه باید آمادگی پاسخ به تغییرات را داشته باشند.

برای آموزش این مهارت به دانش آموزان، ابتدا باید وظیفه را برای آنها بیان کنیم. این به آن معنا نیست که نحوه‌ی انجام کار یا فرآیندها را برای آنها

تبیین کنیم. بلکه تنها سرفصل های کلی را برای دانش آموزان مطرح کرده تا خودشان تصمیم بگیرند که چگونه این وظایف را انجام داده و در این لحظه کدام موضوعات اهمیت بیشتری برای اجرا دارد.

+ تقویت خودآموزی:

امروزه نقش مدیران و سرپرستان در سازمان ها به صورت منتور و راهنما است. در نتیجه مدیران به نیروی کاری احتیاج دارند که به دنبال رشد و توسعه ی شخصی خود باشد.

خودآموز یعنی به دنبال تحقیق و توسعه و یادگیری بودن و شناسایی و بهره مندی از فرصت ها برای کسب تجربه و تخصص لازم است. خودآموز بودن شامل انعکاسی از گذشته برای آگاهی از آینده است.

دانش آموزان باید بدانند که خودآموز بودن سبب اشتباه و گاه شکست می شود. آن ها باید راه های گوناگون را امتحان کنند و از شکست ها ناامید نشوند و به امید موفقیت تلاش کنند و راه های دیگر را نیز امتحان کنند.

مهارت های اجتماعی

ضرورت مهارت های اجتماعی در تعامل با سایر افراد بسیار ضروری است زیرا محیط کار امروزی از نظر فرهنگ و نژاد بسیار متنوع شده و نه تنها در محیط کار فیزیکی بلکه در فضای مجازی هم باید مهارت اجتماعی را پیاده سازی کرد. در حقیقت در این دهکده ی جهانی ، اقتصاد دیجیتال توسط اطلاعات هدایت شده و توسط تکنولوژی به یکدیگر ارتباط پیدا می کند که موجب درک دیگر ملت ها و فرهنگ ها می شود. مهارت های اجتماعی ، دانش آموزان را قادر می کند تا با سایر فرهنگ ها و اعتقادات و سبک های زندگی ارتباط برقرار کرده و به این تعارضات به عنوان یک عامل مخرب نگاه نکنند و به نظرات یکدیگر احترام بگذارند.

چگونه مهارت اجتماعی را به دانش آموزان آموزش دهیم؟

امروزه یافتن شغلی که با سایر افراد ارتباط نداشته باشد کار بسیاری سخت است ، خصوصا که جوامع به سمت سازمان های خدماتی پیش رفته و نیاز به این مهارت را دو چندان می کند. دانش آموزان با یادگیری مهارت های اجتماعی بایکدیگر ارتباط برقرار کرده و سبب تعامل موثر شده ، البته کلمات و راه های غیرکلامی مثل حرکات بدن و چهره نیز حائز اهمیت است. برای تمرین این مهارت ها مصاحبه ی تیمی و دوره های ورکشاپ بسیار کارآمد است.

مهارت رهبری

رهبری تعاریف بسیاری دارد، اما شاید بتوان گفت به تعداد انسان‌ها روی کره زمین تعاریف از رهبری وجود دارد زیرا هرکس ویژگی‌ها یا رفتارهای خاصی را برای رهبر متصور است. اما یک تعریف جامع از رهبری: تحت تاثیر قرار دادن و اعمال نفوذ بر دیگران است برای سوق پیدا کردن به سمت اهداف مورد نظر.

چگونه رهبری را به دانش آموزان آموزش دهیم؟

رهبری شامل مهارت‌های فردی می‌شود که بر رفتار و اقدامات دیگران تاثیرگذار است. آموزش‌هایی از قبیل چگونگی هدایت فعالیت‌های دیگران به سمت هدف، و یا اینکه چگونه به دیگران انگیزه بدهند تا به سمت اهداف پیش بروند و یا چرا باید این کار صورت گیرد را شامل می‌شود. دانش آموزان باید به استراتژی حل مسئله مجهز بوده و یاد بگیرند چگونه از روتین خارج شده و تغییرات لازم را ایجاد کنند، چگونه از نقاط قوت دیگران اهرمی برای موفقیت گروه بسازند. برای تمرین این مهارت ورکشاپ‌های کارگروهی بسیار موثر است. در هر گروه یک دانش آموزان به عنوان رهبر گروه وظایفی مثل تقسیم وظایف و یا تخصیص منابعی که به آنها داده می‌شود برای ساخت یک ماکت را بر عهده می‌گیرد و در انتها باید پاسخگوی کارگروهی و نتیجه باشد.

جمع بندی

در انتها باید به این نکته اشاره کرد که به علت سرعت تغییر تکنولوژی و سیل عظیم اطلاعات و محیط کار پویا ، شرکت ها و سازمان ها به نیروی کار با مهارت هایی مانند پذیرش وظایف متنوع و تطبیق پذیری و سرعت عمل بالا نیاز دارند. مجهز کردن دانش آموزان به این مهارت ها نه تنها باعث می شود که تحصیلات بهتر و کاربردی تر داشته باشند ، بلکه به آن ها کمک می کند بتوانند شهروندان بهتری باشند و در محیط کسب و کار و زندگی مدنی موفق باشند.